



STATENS BRANDINSPEKTION

Meddelanden

1963:18

Arbeterskyddslagstiftningen tillämplig på brandförsvaret.

Kungl. Maj:t har den 31 maj 1963 (SFS nr 245) utfärdat lag om ändring i arbetarskyddslagen den 3 januari 1949 (SFS nr 1). Till grund för lagändringen, som träder i kraft den 1 januari 1964, ligger bl.a. Kungl. Maj:ts proposition nr 126/1963.

Det väsentliga syftet med lagändringen är att arbetarskyddslagen, vars tillämpningsområde hittills varit begränsat i huvudsak till rörelse, i princip skall bli tillämplig på all verksamhet, vari arbetstagare användes till arbete för arbetsgivares räkning. Detta innebär, att bl.a. brandförsvaret, som hittills icke annat än i viss begränsad omfattning (verkstäder, garage) varit underkastat arbetarskyddslagstiftningen, nu helt kommer att falla under denna lagstiftning.

Om man bortser från brandkårstjänstens påtagliga osäkerhetsmoment och de kvalificerade risktagningar, som ibland kräves i samband med släcknings- och räddningsarbete, uppvisar denna tjänst inga mer påtagliga olikheter i förhållande till andra yrken, sedd från arbetarskyddssynpunkt. Bestämmelserna om exempelvis arbetslokaler, personalrum, personlig skyddsutrustning, första hjälpen vid olycka och sjukdomsfall samt skyddsombud kan och bör vara tillämpliga även på brandförsvaret. De krav på skydd mot yrkesskada, som lagstiftningen uppställer, bör kunna göras tillämpliga här i motsvarande grad som i andra farliga yrken, utan att för den skull effektiviteten i brandförsvaret rubbas.

Den grundläggande föreskriften om arbetsgivarens - ifråga om brand



försvaret som regel vederbörande kommuns - skyldighet lämnas i 7 § arbetarskyddslagen, där det heter:

"Arbetsgivare är pliktig att, under särskilt beaktande av vad nedan sägs eller med stöd av denna lag föreskrives, iakttaga allt som med hänsyn till arbetets natur och de förhållanden, under vilka arbetet bedrivs, samt arbetstagares ålder, yrkesvana och övriga förutsättningar för arbetet skäligen kan erfordras för att förebygga att hos honom sysselsatt arbetstagare ådrager sig ohälsa i följd av arbetet eller drabbas av olycksfall däri".

För arbetstagare gäller enligt samma paragraf, att han är "pliktig att använda förefintliga skyddsanordningar, noga följa i denna lag eller med stöd av densamma meddelade föreskrifter samt i övrigt iakttaga tillbörlig försiktighet och, i vad på honom ankommer, medverka till förekommande av ohälsa och olycksfall".

För att så långt möjligt uppfylla de krav på säkerhet som innefattas i arbetarskyddslagstiftningen bör ur arbetssynpunkt säker materiel användas. Statens brandinspektion har i olika cirkulär och meddelanden lämnat råd och anvisningar i fråga om åtskilliga slag av brandmateriel. Ytterligare sådana råd och anvisningar, bl.a. i vad avser den personliga skyddsutrustningen, är under utarbetande.

A. Hittills utkomna, alltjämt gällande anvisningar, som har betydelse ur arbetarskyddssynpunkt är:

1. Personlig utrustning:

Meddelande 1956:10, larmdräkter
" 1963:13, brandhjälm

2. Linor och livräddningsapparater:

Cirkulär nr 11¹⁾, räddningslinor

Meddelande 1956:6, automatiska livräddningsapparater
" 1957:6, livräddningsövning med "blockapparat"
" 1958:5, räddningslinor

3. Rökdykning, vattendykning och luft till tryckluftapparat:

Cirkulär nr 25, tryckluftapparater för rökdykning

Meddelande 1958:3¹⁾, vattendykning

" 1963:14, luft till tryckluftapparater

1) Under omarbetning



4. Brandfordon m.m.:

Cirkulär nr 26, brandfordon

Meddelande 1959:1, kopplings- och draganordningar för motorsprutor och dragfordon

" 1959:8, d:o

" 1961:8, d:o

" 1963:17, brandfordon; fastsättning av vattentankar och liknande

5. Anläggningar med radioaktiva ämnen:

Cirkulär nr 23, anläggningar med radioaktiva ämnen

Meddelande 1962:4, atomenergiolyckor

6. Brand- och rökövningshus:

Meddelande 1959:9

7. Säkerhetsåtgärder vid brandsläckningsövning i utrangerad byggnad:

Meddelande 1959:7

8. Brandsläckning, som berör järnvägs spårområde:

Meddelande 1957:12

9. Användande av sprängmedel för upptagande av hål i is (brandvakar):

Meddelande 1956:2

" 1958:2

B. Följande anvisningar av betydelse ur arbetarskyddssynpunkt är för närvarande under utarbetande.

1. Brandbälten

2. Utrustning för brandsläckning inom anläggning, där radioaktiva ämnen kan förekomma

Slutligen bör uppmärksammas, att arbetarskyddsstyrelsen utgivit åtskilliga anvisningar, vilka har intresse för brandpersonal.

Följande, av arbetarskyddsstyrelsen utgivna anvisningar, är i detta sammanhang av betydelse:

1. Anordning, beskaffenhet och inredning av personalrum m.m. (Personalrumsanvisningar) - nr 23;

2. Införande eller förvaring i lokal av fordon eller redskap drivet medelst förbränningsmotor - nr 24;

3. Skyddsåtgärder vid slipmaskiner (Slipmaskinanvisningar) - nr



4. Allmänna skyddsåtgärder vid maskiner, redskap och verktyg (Allmänna maskinanvisningar) att iakttagas av leverantörer och installatörer - nr 29; samt

Varningsanslag vid traverser, kranar och andra lyft- och transportanordningar med blanka kontaktledningar - nr 36.

Ovanstående, av arbetarskyddsstyrelsen utgivna anvisningar, kan erhållas efter rekvisition hos Svenska reproduktionsaktiebolaget (SRA), Box 6084, Stockholm 6.

Samråd vid utarbetandet av dessa anvisningar har ägt rum med kungl. arbetarskyddsstyrelsen, rektor vid statens brandskola, Svenska stadsförbundet, Svenska landskommunernas förbund, Svenska brandkårernas riksförbund, Svenska brandskyddsföreningen, Svenska brandbefälets riksförbund, Svenska kommunalarbetsförbundet, Brandmännens riksförbund, Sveriges skorstensfejaremästares riksförbund samt Svenska skorstensfejariarbetsförbundet.

Ingevar Strömdahl
Ingevar Strömdahl

Riksbrandinspektör

Stig G. Holmberg
Stig G. Holmberg

Stockholm den 20 december 1963.

Statens brandinspektion, Sturegatan 29, Stockholm Ö, Tel. 24 51 90

Summary in English.

THE NATIONAL INSPECTORATE OF FIRE SERVICES.

Informative Recommendations 1963:18

The Workers Protection Act as applicable to the Fire Services.

The Act as per heading has up to the present been applicable mainly to industrial and other undertakings, but from and on January 1st, 1964, its applicability will be enlarged to all employees, including those of the Fire Services.

The Act enjoins employers and employees alike to observe the requisite precautions so as to avoid casualties and impaired health, and allows for special conditions, such as unavoidable in the Fire Services, without formal applications for exemption.

In order to conform to the requirements of the Act, it will be necessary to adhere strictly to the use of reliable equipment, and the Inspectorate wishes to call attention, in this connection, to the Circulars Nos. 11, 23, 25 and 26, and Informative Recommendations 1956:2, 6, 10; 1957:6, 12; 1958:2, 3, 5; 1959:1, 7, 8, 9; 1961:8; 1962:4 and 1963:13, 14, 17. Some of the Circulars and Informative Recommendations as enumerated above are in the course of revision, and new Informative Recommendations dealing with Firemen's Belts, Equipment for Fire Fighting in Radioactive Surroundings are in the course of preparation.

Attention must also be drawn to informative recommendations - some mentioned - worked out by the Royal Workers Protection Board.